

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: A. F. P., narozená X,
bytem X,
zastoupená advokátem JUDr. Ing. Pavlem Cinkem, LL.M.,
se sídlem Veleslavínova 363/33, 301 00 Plzeň,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 25, 125 08 Praha 5,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2021, č. j. X a jemu předcházející rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 29. 1. 2021 se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 4 719,- Kč k rukám právního zástupce, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se v řízení před žalovanou domáhala změny výše invalidního důchodu. Její žádost žalovaná zamítla, neboť na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-město dospěla k závěru, že žalobkyně má nadále nárok na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Lékař stanovil míru poklesu pracovní schopnosti

na 55 %. Podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu druhého stupně podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %.

2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami, které žalované zamítla. V řízení o nich nechala žalovaná vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu V (Duševní poruchy a poruchy chování), položku 4c (Afektivní poruchy – poruchy nálady; středně těžké postižení) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30–45 %. Vzhledem k charakteru postižení zdravotního stavu žalobkyně a doloženým lékařským zprávám lékař žalované upřednostnil horní hranici 45 %. Vzhledem k dalšímu postižení žalobkyně lékař zvýšil tuto hodnotu o deset procentních bodů, a to podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky. Celkově tak pokles pracovní činnosti lékař žalované u žalobkyně stanovil v rozsahu 55 %.
3. Proti rozhodnutí žalované brojila žalobkyně žalobou, v níž namítla nezohlednění všech odborných podkladů ve věci, ať již lékařských či psychologických. Žalobkyně není schopna vlivem závažné duševní nemoci vykonávat jakoukoliv pracovní činnost, není schopna žít sama a žije s manželem, který o ni pečuje. Dlouhodobě závažný zdravotní stav žalobkyně onemocněním bipolární afektivní poruchou ji plně invalidizuje. Nepravidelné a nepředvídatelné střídání depresí a mánií různé hloubky ji vylučují z jakékoliv soustavné činnosti, kdy onemocnění není vyléčitelné. Těžké funkční postižení je trvalé a po zbytek žalobčína života bude odpovídat třetímu stupni invalidity. Žalobkyně rovněž namítla nedostatečné odůvodnění napadaného rozhodnutí. Žalovaná dostatečně neodůvodnila své závěry, k nimž neuvedla konkrétní důvody pro nezvýšení invalidního důchodu, resp. na základě čeho k nim posudkový lékař dospěl. Z lékařských zpráv ošetřující lékařky žalobkyně přitom vyplývá, že žalobkyně splňuje všechny podmínky pro uznání invalidního důchodu třetího stupně.
4. Žalovaná ve vyjádření sdělila, že její lékař komplexně prostudoval lékařskou dokumentaci a ve shodě s lékařem okresní správy sociálního zabezpečení zjistil, že se jedná o středně těžké funkční postižení. K datu napadeného rozhodnutí a po přezkoumání namítaných skutečností podle žalované odpovídal zdravotní stav žalobkyně i nadále invaliditě druhého stupně. Při ní je žalobkyně schopna vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti. S ohledem na povahu námitek žalobkyně navrhla žalovaná důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.
5. Na vyjádření žalované reagovala žalobkyně replikou. V ní zdůraznila, že by klíčový posudek ve věci měl být vyhotoven znalcem z oboru psychiatrie. A rovněž odkázala na svůj důkaz v podobě rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 21. 9. 2020, č. j. MPSV-2020/188930-914, v němž posudková komise řečeného ministerstva dospěla k závěru, že žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc. Konkrétně to znamená: dohled nebo péče jiné fyzické osoby a neschopnost zvládat pět nebo šest základních životních potřeb.

Posouzení věci

6. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
8. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
9. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
10. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
11. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly nejméně o 70 %, a proto se v jejím případě jedná o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobkyně shledala těžké postižení, jak ho vymezuje kapitola V, položka 4d vyhlášky o posuzování invalidity, tedy: depresivní epizody těžké bez psychotických příznaků, chronické, léčebně rezistentní deprese nebo závažné mánie, rychlé cyklování, krátké remise, ultrarychlé změny, opakovaný výskyt depresivních epizod s občasnými hypomanickými nebo manickými epizodami, vedoucími k poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu, výkon většiny denních aktivit podstatně omezen. Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje hodnotu 60 %. Vlivem dalšího postižení navýšila posudková komise tuto hodnotu o dalších deset procentních bodů, tzn. na konečných 70 % (vizte § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den 13. 11. 2020, tj. den psychiatrického vyšetření. Platnost stanovena trvale, a to vzhledem k průběhu

onemocnění.

12. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobkyně není schopna výdělečné činnosti ani za zcela mimořádných podmínek. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně a s lékařskými zprávami, které předložila v řízení před soudem. Žalobkyně nebyla jednání posudkové komise přítomna. Soud posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni se složením posudkové komise a obsahem posudku, přičemž proti nim nic nenamítli.
13. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá nejméně 70 %, což podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě třetího stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí zamítajícímu žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu.
14. Jelikož žalovaná v námitkovém řízení vycházela z toho, že je žalobkyně invalidní ve druhém stupni, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.).
15. Žalovaná je v dalším řízení vázána skutkovým stavem zjištěným na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita třetího stupně žalobkyně vznikla ke dni 13. 11. 2020**. Z toho bude vycházet při novém posouzení stavu žalobkyně (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
16. Procesně úspěšná žalobkyně má vůči neúspěšné žalované právo na náhradu řízení (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Žalovaná je proto povinna do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v celkové výši 4 719 Kč za tři úkony právní služby po 1 000 Kč spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, podání ve věci samé a v replice [§ 11 odst. 1 písm. a) a písm. d) ve spoj. s § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 3 advokátního tarifu] a tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. To vše zvýšeno o daň z přidané hodnoty ve výši 819 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 30. listopadu 2021

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.